

GLASNIK SVETOG ANTE

GLASILO SVETIŠTA SVETOG ANTE SARAJEVO / BISTRİK

Božić - potvrda vrijednosti čovjeka

Sveti Anto u Beogradu

Televizija, sv. Klara i Božić

Sveti Anto pomaže

Mjesto za Isusa

Poštovani štovatelji svetog Ante!

Izlazeći četiri puta godišnje i, nakon pet godina, u rukama vam je 20. broj našega *Glasnika svetog Ante*. Božićni broj. Na njegovim stranicama, a još više u liturgijskim čitanjima božićnih dana, čitat ćemo više puta kako su Marija i Josip u Betlehemu *u ono vrijeme* prije dvije tisuće godina tražili sebi neki kutak. Morali su iz svoga rodnog Nazareta poći u Betlehem na popis. Trebali su prenoćište, ali nailaze na poteškoće. U gradu je već previše svijeta i nemoguće je naći bilo kakvo mjesto. A, osim toga, tko bi pod svoj krov primio trudnicu koja će svakog časa roditi? Ljudi ne žele pod svojim krovom buku i dodatne neprilike. Žele svoju slobodu i komociju!

Marija i Josip bili su više ili manje uljudno otpravljeni sa vrata na koja su kucali. Morali su se snaći. Za Isusa, koji je tek „kucao“ na svijet, nije se našlo neko prikladno mjesto. Morao se roditi ondje gdje su pastiri čuvali svoja stada. Već kao dijete dakle nije bio prihvaćen.

Dok ovo čitamo ili slušamo, htjeli-ne htjeli pomislit ćemo na svoje probleme sa stanovima. U vrijeme rata ili sada! Priča se zacijelo ponavljala! Nisu to bili mali i nevažni problemi.

Je li se stanje danas popravilo? ... Mi, koji vrlo dobro znamo što drugi treba (u)činili, zaboravljamo li Isusovu riječ: *Što god ste učinili jednome od moje najmanje braće, meni ste učinili?* Isus je prisutan u čovjeku, u strancu, u prosjaku, u majci s brojnom djecom, u trudnici, u starijima kojih bismo se tako rado riješili. U svima je prisutan. Postao je čovjekom kako bismo ga prepoznali u svakom biću koje se zove čovjek; kako bismo ga prepoznali i u sebi i kako bismo mu dopustili da u nama zaživi, djeluje i ljubi. Možda se ove godine, za Božić koji dolazi, za njega nađe ipak malo više mjesta u svakome od nas?

Čestit Božić i svako dobro u novoj 2012. godini želi vam

Urednik

Božić je proslava čovjeka

Nije dovoljna za čovjeka „tražitelja smisla“ samo atmosfera slavlja, blagih dana i poklona s jedne strane, niti uporno ponavljanje mitske parabole o „Božjem rođenju“

„Postoji samo jedna religija. I samo jedna sreća. Tisuće oblika, tisuće navjestitelja, ali samo jedan poziv, jedan glas. Božji glas ne dolazi samo sa Sinaja ili iz Biblije, bit ljubavi, ljepote i svetosti ne leži u kršćanstvu, u antici, kod Goethea ili Tolstoja - ona leži u tebi, u tebi i u meni, u svakome od nas. Ovo je stari, jedinstveni, uvijek u sebi isti nauk, naša jedina i vječno važeća istina. To je nauk o *Božjem kraljevstvu*, kojega mi žnegdje unutra' u sebi samima nosimo.“

Ove provokativne riječi napisao je njemački književnik Hermann Hesse pokušavajući otkriti u čemu se nalazi tajna Božjega učovječenja u Isusu Kristu. Svake godine kršćani slave Božić. I svake godine slušamo u pjesmama, u propovijedima i u čestitkama poruku o Božjem „silasku“ među ljude, o miru, radosti i „blagim danima“ božićnoga događanja.

Najčešće shvaćanje Božića

Iskustvo Hesseovih sunarodnjaka s Božićem danas se korjenito promijenilo. Najveći broj ljudi na Zapadu sadržaj Božića ne crpi više iz Pisma, tradicije ili pobožnosti. „Smisao“ Božića je u samome slavlju, u atmosferi svjetala, slobodnoga vremena i darivanja, u višku slobodnoga

vremena, u uživanju posjedovanja i slobode raspolaganja vlastitim životom i slobodom koja ne poznaje granice. Božić se, tako pišu neki religiozi i sociolozi, na Zapadu vratio onamo gdje pripada: u svoj prvotni, poganski krajolik. Naime, tvrde spomenuti stručnjaci, kako je u ranome dobu kršćanstva sam termin Božića (25. prosinca) posuđen od poganske tradicije, tako se danas, s dekristijanizacijom društva, i sam Božić vratio u potpuno nereligijske okvire te na taj način izgubio svaku vezu s biblijskom i kršćanskom porukom o Isusovu dolasku na svijet. Zbog toga se zapadnjačko *božićovanje* i svodi samo na vanjsku formu, a da pri tome nikakvu ulogu nema nutarnje nagnuće ili sadržaj koji stoji u temeljima ovoga „svetkovanja“.

Hermann Hesse je drukčije doživio i religiju i kršćanstvo i Božić. Novo iskustvo potrebno je danas svakome tko želi autentično pročitati poruku iz Betlehema. U Božiću se prvotno slavi čovjek, slavi se ljudsko, ono izvorno ljudsko što može iskusiti odbačenost, tugu, patnju i bol. Ali i radost, sreću, ljubav, pažnju, prijateljstvo i Božju blizinu.

Božić bez Boga

Nije dovoljna za čovjeka „tražitelja smisla“ samo atmosfera slavlja, atmosfera blagih dana i poklona s jedne strane, niti uporno ponavljanje mitske parabole o „Božjem rođenju“ s druge, nego je potrebno u dubini ljudskoga iskustva i njegove nutrine otkriti onu „religiju“ o kojoj govori Hesse. Svaki čovjek, sa svojim imenom i prezimenom, sa svojom poviješću radosti i patnje, s iskustvom pripadanja i nepripadanja ovome svijetu, adresat je Božjega dolaska u Isusu iz Nazareta.

Božić je u kršćanstvu svih naših konfesija žalost postao usko shvaćeni događaj „utjelovljenja“ ili učovječenja Božjega, teološka kategorija koja je osrednjemu kršćaninu bliska kao i velike diskusije o Božjoj biti ili osobama. Ova teološka „težina“ uzrokovala je onda da postmoderni liberalno-tehnološko-kapitalistički duh Božić opremi svojim „božanstvima“ te Boga i kršćanstvo potpuno istisne iz sadržaja svoga slavljenja.

Nužna promjena shvaćanja

U takvome svijetu i okruženju potrebno je možda upravo na Hesseov način shvatiti Božić kao događaj kojega mi sami „negdje unutra u sebi nosimo“. Ne radi se naravno o nijekanju Biblije, tradicije ili svega onoga lijepoga što Božić u sebi samome nosi. Radi se o „promjeni paradigme“, kako bi rekli teolozi, o pounutarnjenju jedne poruke koja u suvremenom i ubrzanome svijetu postaje sve nejasnija i nevažnija. To je poruka o čovjeku koji, zato što je čovjek, postaje vrijedan Božjega „silaska“, njegove naklonosti i njegova zahvata u njegovu stvarnost, njegovu povijest i njegov život. Ne zato što je grešan i što „treba otkupljenje“, ne zato što je pao i treba mu snaga koja bi ga digla iz „blata grijeha“, i ne zato što je skrenuo s pravoga puta pa mu je potreban putokaz za novi, „obnovljeni život“. Nego zbog toga što je čovjek. Ni više ni manje nego čovjek.

Zato je Božić s onu stranu njegove zloporebe od strane i „vjere i nevjere“, prvotno blagdan čovjeka, Božjega brata i sestre. Nije to teško shvatiti niti započeti živjeti. Potrebno je samo, poput Hermanna Hessea, iznova shvatiti priču „o 'Božjem kraljevstvu', kojega mi 'negdje unutra' u sebi samima nosimo“.

Franjo NINIĆ

ČESTIT BOŽIĆ
I SVETO POROĐENJE ISUSOVO,
BLAGOSLOVLJENA NOVA 2012. GODINA

svim štovateljima sv. Ante
i čitateljima našega Glasnika

žele

Fratri i sestre s Bistrika

Božić - potvrda vrijednosti čovjeka

Ako shvaćamo Božić ozbiljno u njegovoj dalekosežnoj i ozbiljnoj poruci, ne možemo onda slaviti i priznavati Boga, a prezirati i gaziti čovjeka

Božić je drag događaj i vesela svetkovina. Veže nas uz bezazleno djetinjstvo, uz roditelje i roditeljsku kuću, uz vrijeme darivanja i očekivanja, uz snijeg i bjelinu, uza svjetla i pjesmu, konačno uza završetak još jedne godine. Romantičnost i vanjska nakićenost popratna su obilježja Božića. Na ulicama i u prodajnim centrima osjeća se posvuda predbožićna gužva. Ljudi se žure nekamo, traže odgovarajuće predmete kako bi darivali svoje najbliže, kako bi pronašli nešto što bi obradovalo djecu i članove obitelji. U predbožićno vrijeme posvuda se osjeća ozračje žurbe i iščekivanja, opuštanja i nadanja. Sve to, makar i na izvanjski način, ukazuje na to da Božić nije nipošto običan događaj i obična svetkovina, nego da je zapravo svetkovina nad svetkovinama.

Pitanje do pitanja

Pa ipak usred opće užurbanosti, neobičajene razdraganosti, obiteljske idile i zaboravljanja makar i nakratko svakidašnjih

problema i nevolja, ostaje i individualno i kolektivno nedovoljno posviješćen smisao događaja Božića. Što je zapravo Božić? Kakvo je njegovo stvarno značenje za današnjega čovjeka? U čemu se sastoji njegova poruka za svijet i čovjeka ovoga vremena? Je li Božić samo kratki romantični bijeg iz svakidašnje stvarnosti u svijet nebeske idiličnosti, je li Božić samo proslava rođenja jednoga Djeteta u malom mjestu Betlehemu ili je njegov smisao univerzalna i znatno dublja poruka nego što nam se to na prvi pogled nameće? Ne zastiru li vanjske i raskošne kulise proslave dublji smisao ovoga događaja?

Ipak valja reći da je događaj Božića unatoč svojoj izvanjskoj romantici rođenja novoga života, u malome mjestu, u štali sa životinjama, uz pjesmu anđela i dolazak pastira, uz zvijezdu kojom i Nebo upozorava na veličanstvenost događaja, uz traženje i poklon mudraca s Istoka, u svojoj poruci ipak znatno dalekosežniji i veličanstveniji, ozbiljniji i zahtjevniji nego što bi se na površini moglo iščitati. Ispod zamamljive kore vanjskoga krije se velika poruka onoga dubljega.

Božić govori o Bogu i čovjeku

Božić naime govori na vrlo konkretan način o Bogu, ali jednako tako i o vrijednosti čovjeka. Bog koji stoji iza Božića zacijelo je Bog koji u tom događaju afirmira svoje konačno opredjeljenje za čovjeka, za čovjekov svijet i za sve ono što se nalazi na zemlji. To je Bog koji se nerastavljivo veže uz čovjekovu osobu i njegovu zemaljsku sudbinu, i u središtu se ovoga svijeta nastanio izgrađujući svoj autoritet odozdo, iz čovjekove perspektive. To je Bog koji je progovorio čovjeku njegovim jezikom, koji je živio u čovjekovu tijelu, hodao čovjekovom zemljom i uzimao na sebe čovjekove probleme. U jednu riječ, Bog Božića čovjekov je Bog u pravome smislu riječi.

S druge strane, Božić nam govori također i o jedinstvenoj vrijednosti čovjeka koju je

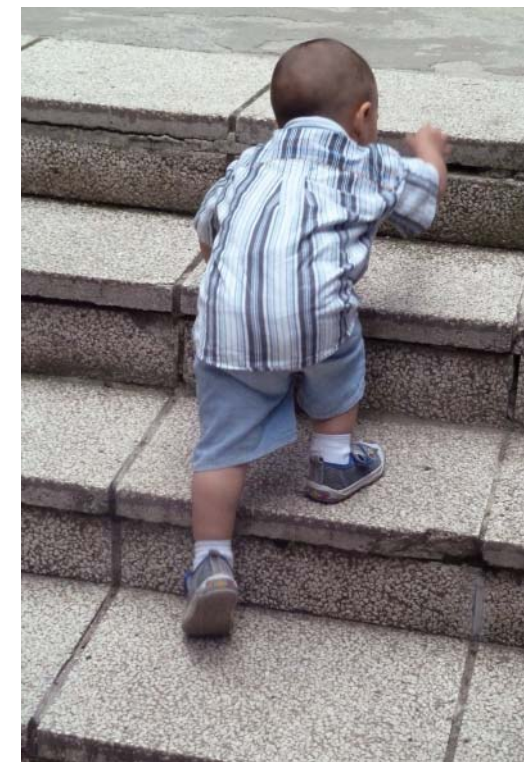
Božji ulazak u ovaj svijet ponovno potvrdio i dodao joj novu kvalitetu. Bog je u čovjeku i stoga stoji u obrani čovjekova dostojanstva. Poslije Božića Boga se u ovome svijetu može susresti u čovjeku – u malome i velikome, mladome i starome. On hoda našim ulicama, susrećemo ga u tramvajima, na radnim mjestima, u bolnicama, u vrtićima, u staračkim domovima – jednostavno u ovome svijetu. Čovjek je Božjim ulaskom u ovaj svijet i Božjim vezivanjem uz čovjekovu osobu postao najvećom mogućom vrijednosti na zemlji. U ovoj tvrdnji nije rečeno o kojemu je čovjeku riječ, koje nacije, koje boje kože i kojega jezika, nego jednostavno čovjek, svaki čovjek.

Tlačenje čovjeka - povreda Božjeg dostojanstva

Stoga je potrebno upozoriti na to da je svako gaženje i tlačenje čovjeka povreda i Božjeg dostojanstva koji je u tom čovjeku. Ako shvaćamo Božić ozbiljno u njegovoj dalekosežnoj i ozbiljnoj poruci, ne možemo onda slaviti i priznavati Boga, a prezirati i gaziti čovjeka; ne smijemo uime Boga ubijati čovjeka i rušiti njegovo ljudsko dostojanstvo. Nažalost, nakon dvije tisuće godina poslije prvoga Božića i Božjega ulaska u ovaj svijet još uvijek se događa da je čovjek tlačen, ugrožavan, ubijan i preziran. Čovjek je danas u svakom pogledu u opasnosti, na velikoj kušnji, bez obzira na to bio on s istoka ili zapada, sa sjevera ili juga, bio on bijele ili crne boje kože, bio on pripadnik ove ili one nacije ili vjere.

Imajući u vidu ovu dublju poruku možemo reći da vanjska proslava Božića zaslužuje uvijek svoje produbljenje u onome što nazivamo teološkom porukom Božića. Božić ne bi smio biti samo izvanjska proslava, zakulisna stvarnost, blještavilo konzumističkoga mentaliteta, nego prvenstveno proslava vrijednosti čovjeka koju mu Bog daruje svojim ulaskom u ovaj svijet, i to na ljudski način.

Božo LUJIĆ

Narodne izreke: O SINU

Samo neka se rodi sin, pa makar ga i ženskim imenom nazvali.

Kurdska

Sin jedinac ocu vladar.

Bengalska

Sin oženjen, susjed dovijeka.

Bugarska

Kad žena rodi sina, i zidovi doma likuju.

Armenska

Ne budi sin svojega oca već budi sin čovjeka.

Uzbečka

Obitelj ne upropaštavaju glupi nego pametni sinovi.

Kineska

Ne umire onaj koji iza sebe ostavlja sinove.

Više naroda

Sjaj i bijeda Božića

Božić koji ne izaziva promjenu u ljudima, koji ih ne čini plemenitijima, socijalno osjetljivijima, ostaje izvanjska manifestacija, kojoj betlehemska priča služi samo kao zgodan lajtmotiv, bez dubljeg značenja, bez želje da se čuje glas i poruka betlehenskog Boga

Evandjelja u vremenu došašća potiču na budnost i obraćenje. Propovjednici pozivaju na post i pokoru, na jaču molitvu. Neki poduzimaju i opsežne duhovne pripreme, sastavljene od brojnih molitava, čestih klanjanja, puno pričesti. Sve to često zaglušuje evanđeoski poziv za obraćenjem – ne čuje se Ivanov glas iz pustinje. Glas koji uznemiruje jer se ne zadovoljava izvanjskom tradicionalnom naviknutom pobožnošću, mnoštvom molitava i klanjanja, već traži ozbiljni zaokret u životu. Kritički glas koji posebno poziva na socijalnu osjetljivost, na osjetljivost za druge i koji je upućen svim strukturama i svakom pojedincu. Glas koji traži odricanje od nepravedno stečenih pozicija, odustajanje od lažnih kompromisa, izlazak iz unutarnjih pustinja, odluku za dobro, raskid s vlastitim lažima i obmanama.

Za Božić će nas zasuti mnoštvo čestitki. Slušat ćemo propovijedi, od najviših do najnižih crkvenih razina, o blagdanu mira i ljubavi, o dostojanstvu svakoga čovjeka, o ljudskim pravima - velike riječi koje se olako izgovaraju i koje najčešće ostaju samo fraze. Ponovno će to biti duga i svečana liturgijska slavlja, s puno molitava i pjesme samo da se ne čuje evanđeoski poziv za promjenom, glasovi napuštenih i izrabljenih, da u božićnoj opijenosti lakše zaboravimo oči tužnih i nesretnih ljudi, oči koje nam otkrivaju našu unutarnju bijedu, oči i pogledi koji nas uznemiruju i kvare lažnu božićnu sreću. U udobnosti i za raskošnim stolovima govorit će se i o skromnosti

betlehemske štalice, o Bogu koji dolazi iz siromaštva, ali tiho, usputno i nezainteresirano da nikom ne bude neugodno.

Takav Božić, bio on katolički ili pravoslavni, proći će opet u izvanjskim ceremonijama, u apstraktnim frazama o sreći i ljubavi, u neiskrenim susretima, lažnim radostima, u otužnim božićnim pijankama, u bijegu od sebe i od drugih, skrivajući se od očiju betlehenskog Boga, opterećeni mučnim odnosima. Takav Božić, koji ignorira evanđeoski glas za promjenom, koji ne želi ništa mijenjati, ostavlja prazninu za sobom. Božić koji ne izaziva promjenu u ljudima, koji ih ne čini plemenitijima, socijalno osjetljivijima, ostaje izvanjska manifestacija, kojoj betlehemska priča služi samo kao zgodan lajtmotiv, bez dubljeg značenja, bez želje da se čuje glas i poruka betlehenskog Boga.

Drago BOJIĆ

Blagi dani

Božićni su dani blagi dani ljudskog zajedništva, Božja ponuda za spasonosno nadilaženje obiteljskih i komšijskih svađa i ograničenja, za iskorak iz nacionalnih i konfesionalnih uskoća

Vjernici svoje vrijeme organiziraju prema svetkovinama. Oni su spomen-dani utemeljujućih događaja njihove vjere. Ti utemeljujući događaji međutim nisu uvijek totalni refleksi historiografske faktičnosti, nego pripadaju tzv. svetoj povijesti kojoj je važnija istina poruke od točnosti. Poruka se dakle temelji na stvarnom događaju, ali i na nedogođenom podatku vjere kao čovjekovu odgovoru na Božju objavu. U starini se, a i danas, teološka istina ili poruka često zaodijeva u ruho mita, legende i fikcije. Tako je i s božićnom porukom.

Za kršćane su utemeljujući događaji muka, smrt na križu i uskrsnuće Isusa iz Na-

zareta. Uskrs je prva i najvažnija kršćanska svetkovina prema kojoj su kršćani rasporedili svoje vrijeme - *nedjelju*, kao najvažniji dan u sedmici i - *nedjelju Uskrsa*, kao okosnicu liturgijske godine.

Blagdan Isusova rođenja, Božić, počinje se slaviti kasnije, tek u 4. stoljeću, i to kao kristijaniziranje rimske svetkovine Nepobjedivoga Sunca (*Sol Invictus*), u najdužoj noći u godini. Novozavjetno utemeljenje za blagdan Isusova rođenja imaju kršćani u narativnim izvještajima dvaju evanđelja (Mateja i Luke, Marko i Ivan ništa ne govore o Isusovu rođenju). Ta evanđelja Isusovo rođenje kontekstualiziraju u židovsku i opću povijest staroga vijeka: Isus je Božji i Abrahamov i Davidov sin, njegovo se rođenje poput Mojsija i drugih velikih likova događa čudesnim Božjim zahvatom u kozmosu i na zemlji, s Marijom i Josipom, a to rođenje zamjećuju otvoreni i jednostavni ljudi, pastiri i mudraci, svih boja kože i jezika.

Ozbiljnosti Isusovih posljednjih dana, koji se zgušnjaju u Velikom tjednu i Uskrsu, kršćani kao da ublažuju slavljenjem radosnog i blagog dana – Božića. Božić je svetkovina obiteljskog zajedništva, svetkovanje čovjekova i uopće ljudskoga djetinjstva, svetkovina međuljudskog i kozmičkog mira. Uz tu svetkovinu u zapadnoj se kulturi, od Franje Asiškoga (13. st.), vežu jaslice, životinje i anđeli, a kroz povijest pojedinih naroda i kultura i razni narodni običaji. Pretkršćanski rituali prelijevaju se ili preuzimaju kršćansku poruku, kod nas su to primjerice badnjak, razna jela, molitve, božićne pjesme, obredi...

Božićni su dani *blagi dani* ljudskog zajedništva, Božja ponuda za spasonosno nadilaženje obiteljskih i komšijskih svađa i ograničenja, za iskorak iz nacionalnih i konfesionalnih uskoća, čovjekova čežnja za unutarnjim čistoćom, suglasjem i sveopćim mirom u svijetu.

Ivan ŠARČEVIĆ

Televizija, sv. Klara i Božić

Svetoj je Klari bilo nezamislivo slaviti Božić bez sudjelovanja i dubokog poniranja u božićnu liturgiju

Možda ste imali priliku negdje pročitati da je sv. Klara zaštitnica televizije. Ta činjenica zasigurno iznenađuje jer ne samo da Klara televiziju nikada nije vidjela nego o njoj, poput njezinih suvremenika u davnom 13. stoljeću, nije mogla imati nikakve predodžbe. Zato i ne čudi da malo ljudi zna zbog čega je upravo Klara proglašena zaštitnicom tog suvremenog "člana današnje obitelji".

Svjedočanstvo Tome Čelanskog

A sve se odvijalo upravo u ovo, božićno vrijeme. Toma Čelanski donosi jedan kraći tekst,

detalj iz životopisa sv. Klare, u kojem govori o čudesnoj utjehi koju je Gospodin udijelio Klari u njezinoj bolesti upravo kada je slavila blagdan Božića. Toma je zapisao:

"U ono vrijeme na Božić, kad svijet s anđelima zanosno kliče novorođenom Djetetu, sve su siromašne gospođe otišle u crkvicu na jutarnju, a majku, pritisnutu bolima, ostaviše samu. Kad je počela razmatrati o Djetetu Isusu i bila silno žalosna što ne može sudjelovati u njegovim pohvalama, uzdahnula je i rekla: Gospodine Bože, evo sam ti sama ostavljena na ovome mjestu! I gle, najednom je ono divno pjevanje, što je izvedeno u crkvi svetoga Franje, počelo odzvanjati u njezinim ušima. Slušala je kako braća zanosno pjevaju psalme. Doživjela je skladnost pjevanja, a čula je i brujanje orgulja.

To mjesto nipošto nije bilo toliko blizu da bi sve to ona mogla čuti na običan, ljudski način, nego je čula samo zato što je ona svečanost čak do nje doprla na božanski način, ili što je njezin sluh bio toliko izoštren iznad uobičajenih ljudskih mogućnosti. A ono što je ovo čudesno slušanje nadmašilo bila je činjenica da je zavrijedila vidjeti i same Gospodine jaslice. Kad su ujutro k njoj došle kćeri, Klara je rekla: Neka je blagoslovljen Gospodin Isus Krist koji me nije ostavio... Po Kristovoj sam milosti zbiljski slušala cijelu onu svečanost koja je noćas proslavljena u crkvi svetoga Franje" (ŽiKlČ 29).

Božić - svetkovina nad svetkovinama

Oni koji su pohodili Asiz znaju da je crkva sv. Franje od samostana i crkve sv. Damjana udaljena oko 2 km, te su se u Sv. Damjanu (gdje je sv. Klara živjela) mogla čuti zvona sa zvonika spomenute crkve, ali se ipak nije moglo čuti pjevanje niti instrumenti. Koliko je taj događaj ostao živ kroz višestoljetnu predaju, svjedoči i činjenica da je to čudesno viđenje božićne liturgije bio razlog da je papa Pio XII., dokumentom *Clarius explendescit*

od 14. veljače 1958. godine, sv. Klaru proglašio nebeskom zaštitnicom televizije.

Svetoj je Klari bilo nezamislivo slaviti Božić bez sudjelovanja i dubokog poniranja u božićnu liturgiju. Ali ne samo za Klaru nego je i za mnoge velikane Crkve slavljenje Božića bilo od posebnog značenja za njihov život. Jedan od najdojmljivijih prizora slavlja Božića dočarao nam je sv. Franjo Asiški, i to tri godine prije svoje smrti (25. prosinca 1223. u Grecciu). On je s neizrecivom radošću slavio rođenje djeteta Isusa. Koliko je to slavlje za njega značilo, govori i činjenica da je Božić nazivao svetkovinom nad svetkovinama, jer je Bog, postavši malenim djetetom, bio priljubljen uz ljudske grudi (usp. *2Čel 199*). Ono što je Franjo u čudesnom događaju rođenja osobito osjećao bilo je siromaštvo i krajnja poniznost Sina Božjega rođenoga u Betlehemu, ali i neraskidiva povezanost Isusova dolaska u Betlehemu i njegova stalnog sakramentalnog dolaženja u euharistijskom slavlju.

Božić, blagdan neiscrpnog nadahnuća i trajnog svjedočanstva neshvatljive Božje ljubavi koji je "radi nas i našega spasenja postao čovjekom", neka i ljudima našega vremena bude razlogom nade i radosti, izvor mira i blagoslova.

s. Kata KARADŽA

Hodočašće u Brestovsko

U subotu 15. listopada 2011. organizirali su studenti sa Bistrika i Frama Sarajevo hodočašće u Brestovsko kod sestara klarisa povodom godine sv. Klare. Mladi su autobusom krenuli u ranim jutarnjim satima ispred crkve sv. Ante na Bistriku.

Uz molitvu i pjesmu stigli su najprije do župne crkve u Brestovskom gdje ih je radosno dočekaio fra Vinko Tomas, duhovnik sestara klarisa. Sestra Hijacinta je u ime sestara ukratko predstavila samostansku zajednicu. Zatim je uslijedio molitveni program. Klarise su predvodile molitvu svete krunice i litanije, a mladi su imali mogućnost za ispovijed kako bi stekli uvjete za potpuni oprost koji se može dobiti za vrijeme ovog jubileja. U programu su, osim Frama Brestovsko, sudjelovali momci iz komune *Milosrdni Otac* i Frama Lepenica.

Frama Brestovsko je nakon svete mise na vrlo kreativan način izvela igrokaz o životu sv. Franje i sv. Klare. Stoga im je Frama Sarajevo u znak zahvale i za uspomenu poklonila veliku keramičku figuru sv. Klare s obzirom da je to jedina Frama u BiH koja je usko povezana sa životom sestara klarisa.

U samostanskoj dvorani je pripremljen zajednički objed nakon kojeg je uslijedilo svjedočenje sestara klarisa. Vrlo lijepo i iskreno o svom pozivu su sestre posvjedočile te istakle da iza rešetaka doživljavaju pravu slobodu i radost u služenju Gospodinu. Brat Bariša je ukratko predstavio zajednicu Milosrdni otac gdje se nalaze momci koji se bore protiv ovisnosti o drogi. Dva momka su ispričala svoje potresne životne priče o toj pošasti koja je zarobila mnoge mlade u vremenu u kojem živimo.

www.mladibistrik.com

Mladi s Bistrika u Brestovskom

Sveti Anto u Beogradu

Na poziv beogradskog nadbiskupa mons. Rafaela Rodića došli su bosanski franjevci 1926. ponovno u Beograd da pomognu u dušobrižništvu. Uprava Provincije, na čelu s provincijalom fra Petrom Ćorkovićem, kupila je oko tri dunuma zemljišta za gradnju crkve i samostana. Župa osnovana 1927. godine

Gotovo usred Beograda, u Bregalničkoj ulici na Crvenom krstu, nalazi se samostanska i župna crkva sv. Ante Padovanskog, čiju su izgradnju prije više od osamdeset godina potaknuli franjevci Bosne Srebrene, a djelo je najpoznatijeg slovenskog arhitekta Josipa Plečnika. Crkva zacijelo spada među Plečnikova najbolja crkvena ostvarenja, a podignuta je i posvećena padovanskom Svecu prigodom 700. obljetnice njegove smrti. Svojom monumentalnošću i unutarnjim skladnim izgledom izaziva ova neobična građevina sakralne arhitekture snažan dojam i kod vjernika i kod nevjernika, i kod učenih, ali i kod onih jednostavnih njezinih posjetitelja; u svima njima zapravo budi tiho divljenje.

Franjevci Bosne Srebrene u Beogradu

Franjevci bosanske franjevačke provincije djelovali su u Beogradu još u 15., odnosno u

16. stoljeću jer se njihova provincija u to doba na istoku prostirala sve do Crnog mora. Zna se pouzdano da su početkom 18. stoljeća, u vrijeme austrijske okupacije Srbije od 1718. do 1739. godine, imali u njemu svoj samostan. No, sklopljenim mirom od 18. rujna 1739. dodijeljen je ovaj grad Osmanlijama, pa su se kršćani počeli naglo iseljavati iz njega. Franjevci su namjeravali ostati s malim brojem svojih preostalih vjernika, ali je onda iznenada planuo njihov samostan i u vatri potpuno izgorio. Htjeli-ne htjeli morali su se iseliti. Sa šačicom vjernika u svečanoj procesiji i s križem na čelu povorke prešli su 3. prosinca 1739. u Zemun.

Nakon Prvog svjetskog rata i formiranja nove države SHS, odnosno Kraljevine Jugoslavije, došlo je do brojnog doseljavanja katolika (službenika, stručnjaka i radnika) u sva mjesta Srbije, a posebice u Beograd koji je prema službenom popisu 1921. brojio 9.744 katolička vjernika. K tomu, broj se iz dana u dan povećavao, te se javljala potreba nužnog osnivanja novih vjerskih središta (župa), a nije bilo dušobrižnika.

Na poziv beogradskog nadbiskupa mons. Rafaela Rodića došli su bosanski franjevci 1926. ponovno u Beograd da pomognu u dušobrižništvu. Uprava Provincije, na čelu s provincijalom fra Petrom Ćorkovićem, kupila

Župnik fra Filip Karadža

je odmah oko tri dunuma zemljišta za gradnju crkve i samostana između Bregalničke i Pop Stojanove ulice.

I doista, iste godine od 3. kolovoza do 16. studenog prema projektu ing. R. M. Katušića sagrađen je samostan, koji i danas postoji, te osnovana župa posvećena sv. Anti Padovanskom. Za prvog župnika imenovan je fra Arkandeo Grgić, a matice su se počele voditi u siječnju 1927. Ministarstvo vjera, čija se suglasnost također trebala dobiti, odobrilo je osnivanje nove vjerske zajednice 28. veljače 1927. i od tada župa sv. Ante u Beogradu pravno i javno postoji.

Gradnja crkve

Na poticaj renomiranog hrvatskog kipara Ivana Meštrovića, koji je u to doba djelovao u Beogradu, župnik fra Arkandeo otišao je u Ljubljanu i zamolio Josipa Plečnika da izradi nacrt za jednu reprezentativnu crkvu u glavnom gradu tadašnje Jugoslavije. Već tada svjetski poznati arhitekt, čovjek duboke vjere i prijatelj Franjevačkog reda, u početku je jedva pristao na to, ali kad je prihvatio prijedlog, oduševljeno je i sasvim besplatno radio na ovom projektu prateći njegovo ostvarivanje sve do svoje smrti 1957. kroz više od 25 godina. Ne samo da je uradio nacрте za crkvu u cjelini nego je to minuciozno učinio i za pojedine dijelove i detalje.

Izgradnja crkve i njezine unutrašnjosti odvijala se u dva razdoblja: od 1928. do 1938. i od 1950. do 1963. godine. U prvom razdoblju vršena je priprava terena na kojem će se graditi, iskopani su temelji te je ona tijekom 1932. uglavnom dovršena: zgrada je pokrivena i zatvorena vratima i prozorima. Na svetkovinu Bezgrešnog začeca 8. prosinca 1932., slaveći s brojnim narodom pontifikalnu misu, blagoslovio je nadbiskup Rodić novu i još nedovršenu crkvu i predao ju na uporabu za bogoslužje.

U drugom razdoblju, kada je gradnju vodio župnik fra Eduard Žilić, izgrađeni su

zvonik, predvorje, druga dva sporedna oltara, ispovjedaonica, galerija, sakristija itd. Godine 1962. crkva je bila toliko urađena da se mogla obaviti njezina posveta; obred posvete predvodio je beogradski nadbiskup Gabrijel Bukatko.

Župa nekad i sada

Računa se da je 1974. godine župa brojala oko 2.000 vjernika, a prema matičnim knjigama u 1973. godini bilo je ovakvo kretanje: kršteno je 22, vjenčanih 3, a crkveno pokopanih 35.

Osim spomenutih fra Arkandela Grgića i fra Eduarda Žilića, u župi sv. Ante u Beogradu tijekom proteklih osamdeset i pet godina djelovali su brojni poznati i vrlo ugledni bosanski franjevci. Službu župnika ovdje su, na primjer, obnašali: fra Josip Markušić, fra Kruno Ladan, fra Ivo Žilić, fra Alfonz Kudrić, fra Marijan Brkić, fra Jozo Petrov, fra Franjo Mušura, fra Jozo Pripušić, fra Ruđer Radoš, fra Leopold Rochmes, fra Rafael Lipovac... U njoj su, dok su bili na različitim studijima Beogradskog univerziteta, djelovali mnogi kasniji profesori Franjevačke klasične gimnazije u Visokom: fra Ljubo Hrgić, fra Berislav Gavranović, fra Rastko Drljić, fra Miroslav Abaz, fra Ladislav Fišić, fra Borivoj Piplica, fra Marko Ćorić, fra Pavo Vujica...

Danas je župnik u župi sv. Ante u Beogradu fra Filip Karadža. Iako na teritoriju beogradske općine Zvezdara živi osjetno više Hrvata, prema fra Filipovim riječima župa sada broji nešto više od 600 župljana, uglavnom starije životne dobi. U protekloj 2010. godini bilo je u njoj osam krštenja, od toga osmero u odrasloj dobi; vjenčana su četiri para, a pokopano 25 osoba. Posjećenost na nedjeljnim misama je zadovoljavajuća, okupi se do dvije stotine osoba. Ipak, crkva je najposjećenija utorkom, na dan sv. Ante, kada u nju, kao i u Sarajevu, na molitvu dolaze osim katolika i pravoslavni vjernici, muslimani i drugi.

Marijan KARAUŁA

Sveti Anto pomaže

Mnogima je od nas poznato kako je, samo godinu dana nakon smrti svetoga Ante Padovanskoga (umro 13. lipnja 1231.), glas o njegovim brojnim čudesima naveo papu Grgura IX. da skрати postupak kanonizacije i proglasi ga svetim. Svjedočenja o čudesno uslišanim molitvama vjernika nastavila su se kasnije diljem svijeta pa je čudotvornost sv. Ante dugo vremena bacala u drugi plan njegovu učenost i poznavanje crkvenog nauka. Ipak, Crkva je ispravila tu nepravdu proglašivši ga 1946. crkvenim naučiteljem.

O tome kako je sv. Anto čudesno uslišavao molitve našega bosanskog puka tijekom njegove mukotrpane povijesti nalazimo posvuda. O dvije takve uslišane molitve prije više od tri stoljeća pisao je u svom *Ljetopisu* i znameniti fra Nikola Lašvanin:

Na 1688. ja bijah u Fojnici gvardijan. U Jajcu bijaše kapelanom o. fra Bono Dobretić. Dojdoh k njemu na Malu Gospu i rekosmo mise na grebju jajačkomu. Prvo mise dojdoh mi neki ljudi s Pruda, govoreći da je u noći poginula jedna divojka iz Jeleča, (onde bo stajahu), od Marčinkovića, i kako su je tražili deset dana i nisu mogli nać; i da je čuo vojvoda i da ima doći u selo i globiti. Ja navistih molitvu puku na poštenje blažene divice Marije i sv. Antuna od Paduje...

Onu noć najdoše divojku prid kućom zdravu, koja poče kazivati kako su je vrazi nosali. Pitaju čeljad:

„Da kako te vratise?“

Odgovara:

„Bila su danas dva na misi i, kako dojdoh, počese govoriti družini: Odnosite tu divojku odkle ste je i uzeli; inako, zlo po nas. Došo je (rekoše) nikakov Šiško i s onim drugim fratrom navistiše molitvu Gospi i sv. Antunu. Zato su nam zapovidili da je brže nosimo“.

I donesoše ju iz Doribabinaca čitavu. Selo ne šetova nit unapridač njoj naudiše. I kaziva kud je nošena i što je vidila. I to bi očito svemu puku koliko pomaže molitva...

U ovo vrime od rata kradijahu Turci krstjansku dicu gdi god mogahu. I odnili bi ih u drugo misto i prodali. Kod Jajca, na Mile, ufatiše dite brata Kara-Ivanova kod imanja. I ne vidi nitko. Ali dite bijaše ogolemo i poče se priporučivat svetomu Antunu i blaženoj divici Mariji. I tako ga vodeći izpod Lisikovica, gdi se zgođiše čobani a s druge strane težaci. U to udriše vuci u ovce i stade vika s jedne strane čobana s druge težaka, pa poteci na drum. Scineći Turci da je za njima potira, baciv dite, pobigoše.

Prvonagrađeni rad Merime Smajić

U malo vremena - puno događaja

U organizaciji *Caritasa* BKBiH otvorena je 27. listopada 2011. godine u Maloj galeriji svetog Ante izložba likovnih radova srednjoškolaraca s područja cijele Bosne i Hercegovine o temi *Trgovina ljudima*. Likovni i literarni radovi postavljeni na ovoj izložbi rezultat su natječaja koji je *Caritas* raspisao od 7. rujna do 7. listopada ove godine u okviru obilježavanja *Europskog dana borbe protiv trgovine ljudima*. Na natječaj je pristiglo oko 100 literarnih i oko 90 likovnih radova. U kategoriji likovnih radova najboljim je proglašen rad Merime Smajić iz Tuzle; drugo mjesto osvojila je Alma Mujezinović iz Sarajeva, a treće Ružica Bandić iz Uskoplja. U kategoriji literarnih radova prvo mjesto osvojila je Renata Glavinka iz Sarajeva, drugo Tea Belojica iz Kiseljaka, a treće Amina Alijagić iz Sarajeva.

Prije točno četvrt stoljeća, 27. listopada 1986. pozvao je tadašnji papa Ivan Pavao II. predstavnike svjetskih religija u talijanski gradić Asiz kako bi zajednički, iz mnogih srdaća i na mnogo jezika uputili jednome Bogu jedinstvenu molitvu za mir u svijetu. Samo takav moralni autoritet kakav je bio pokojni papa mogao je na jednom mjestu okupiti čak 70 najviših predstavnika mnogoljudnijih svjetskih religija koji su svojim dolaskom u rodno mjesto sv. Franje i svojim sudjelovanjem u molitvi ispunili i ohrabрили ljude našega vremena nadom da je moguć drugačiji svijet, svijet iskreno bratski i istinski ljudski!

Nezaboravni događaj u Asizu iz 1986. uputio je svima nama važnu poruku: čežnja za mirom zajednička je svim ljudima dobre volje bez obzira na njihovu nacionalnu ili vjersku pripadnost i, poznavajući sadašnje stanje svijeta i odnose među narodima, pravi mir ne možemo postići vlastitim snagama; on je moguć jedino Božjim zahvatom. Po svemu se čini da je ozračje sveopćeg bratstva, pronađeno u gradu sv. Franje, ispunilo ljude najrazličitijega podrijetla te su se nakon toga iz godine u godinu slični susreti priređivali u mnogim svjetskim većim ili manjim gradovima.

Crkva i samostan sv. Ante ovdje na Bistrici uključeni su u ovu inicijativu od samoga početka. Organizirani su otada ovdje svake godine međureligijski molitveni susreti. Bistrički franjevci i franjevke, u duhu sv. Franje i sv. Klare, odavno su otkrili kako ih Bog poziva ne samo da mole za mir nego su i više-kratno djelatno sudjelovali u gradnji mira u današnjem svijetu zauzimajući se na ovaj ili onaj način za sve ljude.

Međureligijski molitveni susret poznat kao *Duh Asiza*, u povodu 25. obljetnice njegovog održavanja, u crkvi sv. Ante ove godine bio je 29. listopada 2011. godine, a na njemu su sudjelovali: fra Luka Markešić (moderator), fra Marijan Karaula (u ime

organizatora provincije *Bosne Srebre*), dr. Mato Zovkić (Katolička crkva), Malik ef. Šljivo (Islamska zajednica), Borislav Livopoljac (Srpska pravoslavna crkva), Stevo Sotonica (Baptistička crkva), Eli Tauber (Jevrejska općina u Sarajevu), Boris Kožemjakin (Međureligijsko vijeće), Jadranko Panjeta (Duhovni pokret Sai Baba)... Susret su svojom pjesmom ukrasili franjevački bogoslovi s Nedžarića (zbor *Fra Nenad Dujić*), članovi Srpskog pjevačkog društva *Sloga*, pjevačka skupina Islamske zajednice i dr....

I ove je godine sarajevski ogranak *Matice hrvatske*, čiji je predsjednik fra Perica Vidić, organizirao svoje *Dane Matice hrvatske u Sarajevu*. Od **10. listopada do 9. studenog 2011. godine** redale su se u različitim prostorima nekih kulturno-prosvjetnih sarajevskih ustanova različite kulturne priredbe: koncert dalmatinskih pjesama (klapa *Sinj*), predstavljanje zbornika proznih i poetskih radova sarajevskih srednjoškolaca, izložba likovnih radova učenika osnovnih škola, predstavljane *Spomenice Matice hrvatske u Sarajevu*... Za nas u samostanu sv. Ante značajno je napomenuti da je ova vrlo popularna kulturna manifestacija u Sarajevu započela i završila u našoj *Maloj galeriji sv. Ante*.

Na otvorenju *Dana* članovi *Matice hrvatske* iz Dubrovnika predstavili su se u riječi, pjesmi i slici: bila je naime postavljena izložba slika pod naslovom *Krajolik* akademske slikarice Dubravke Lošić, predstavljen je časopis *Dubrovnik* i druga izdanja dubrovačke *Matice hrvatske*, a u glazbenom dijelu nastupio je Maroje Brčić (gitara). Osim njega *Maticu hrvatsku* iz Dubrovnika predstavljali su: Iva-

na Burđelez, Vesna Čučić, Tonko Maroević, Anamarija Paljetak i Luko Paljetak.

A na završetku *Dana Matice hrvatske u Sarajevu* predstavljena je vrijedna knjiga o 130-godišnjem djelovanju *Matice hrvatske* u Sarajevu (1879-2009). Spomenicu, čiji je autor dr. Andrej Rodinis, predstavio je fra Marko Karamatić. U glazbenom dijelu programa nastupili su Dario Vučić na klaviru i Yevgeny (Leonid) Xaviereff na violončelu.

Sa znanstvenog skupa o fra Gjergju Fishti

Centar za balkanološka istraživanja iz Tirane (Albanija) organizirao je u subotu **22. listopada 2011. godine** znanstveni skup pod naslovom *Fishta u današnjim književnim istraživanjima*, a u povodu 140. obljetnice rođenja fra Gjergja Fishte. Na skupu, koji se održavao u gradskoj Narodnoj biblioteci, čulo se osam izlaganja o životu i djelu ovoga vrlo poznatog albanskog franjevca, književnika i narodnog prosvjetitelja. Među sudionicima skupa bio je i član našega samostana fra Marijan Karaula, koji je imao izlaganje s temom *Franjevci Bosne Srebre u Albaniji*. Nakon svih izlaganja premijerno je prikazan dokumentarni film *Tragovima Fishte i Gječovija*, a autor mu je Dom Nikë Ukgjini; osnova je filma posjet skupine albanskih znanstvenika (16) nekim franjevačkim samostanima u Bosni i Hercegovini u svibnju ove godine.

Fra Gjergj Fishta rođen je 23. listopada 1871. u Skadru. Filozofsko-teološke studije,

zajedno s još nekoliko svojih sunarodnjaka, završavao je u franjevačkim samostanima Bosne Srebre: Kraljevoj Sutjesci, na Gorici u Livnu i u Kreševu. Njegova najvažnija književna djela obrađivala su nacionalnu, moralnu, vjersku i domoljubnu tematiku.

Fra Gjergj Fishta umro je 30. prosinca 1940. u Skadru.

Nakon slavlja mise koje je predvodio župnik iz Podmilačja fra Zoran Mandić u uto-**rak 8. studenog 2011. godine** prikazan je u našoj crkvi dokumentarni film o Podmilačju, najstarijem i najpoznatijem svetištu sv. Ivana Krstitelja na širim našim prostorima. O filmu su okupljenim vjernicima govorili župnik fra Zoran te redatelj filma Vlatko Filipović.

Odlikovanje fra Perici

Nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, umjesto nuncija D'Errica, uručio je **18. listopada 2011. godine** gvardijanu franjevačkog samostana sv. Ante na Bistrici u Sarajevu fra Perici Vidiću odlikovanje pape Benedikta XVI. *Križ za Crkvu i Papu*.

Redovna godišnja skupština *Hrvatskog društva za znanost i umjetnost* održana je **19. studenog 2011. godine** u *Maloj galeriji svetog Ante* u našem samostanu. Skupština je imala i svečarski karakter budući da su u članstvo Društva primljeni novi članovi. Tako su odsad redoviti članovi: prof. dr. Marko Dragić,

akademska slikarica dr. sc. Clara Jasna Tomić-Bleibtreu, prof. dr. Damir Marjanović, prof. dr. Borislav Petrović, prof. dr. Dejan Milošević i akademik Zdenko Lešić. Novi su dopisni članovi režiser Ratko Orozović, dr. sc. Sanja Čavar i fra Marijan Karaula.

U *Maloj galeriji svetog Ante* u srijedu 7. prosinca 2011. godine otvorena je izložba slika gvardijana samostana fra Perice Vidića. Bilo je izloženo 46 radova rađenih u tehnikama suhi pasteli, ulje na platnu i kartonu. Program otvorenja izložbe moderirao je fra Ivan Šarčević, o fra Peričinim likovnim djelima govorio je književnik Mile Stojić, a izložbu je otvorio gradonačelnik Sarajeva dr. Alija Behmen.

U subotu i nedjelju 10. i 11. prosinca 2011. godine održan je u *Maloj galeriji sv. Ante* naš *Mali božićni sajam* na kojem je svoje proizvode Sarajlijama ponudilo daleko više izlagača nego prethodnih godina. Čini se da je i posjetitelja bilo više. Iako je i ove godine sajam organiziran s doista humanitarnim ciljevima, za one slabijeg imovnog stanja, ali, očito je, njegove povoljnosti koriste i mnogi drugi naši sugrađani.

M. KARLAULA

Hrvatsko humanitarno društvo Sarajevo - moj dom

Predsjedništvo Društva organiziralo je predstavljanje društva javnosti 17. studenog 2011. u dvorani Franjevačkog međunarodnog studentskog centra. Na početku je sve nazočne pozdravio inicijator osnivanja ovog društva fra Miljenko Mika Stojić, ravnatelj Caritasa BKBiH. Nakon njegova pozdravnog govora predsjednik Udruge fra Mirko Majdandžić prezentirao je statut Društva.

“Ideja o osnivanju Udruge već duže živi u srcu humanitaraca koji su željeli dio sebe i svoje dobrote ugraditi u živote onih koji su ostali sami i napušteni. Udruga želi pružiti mogućnost djeci iz socijalno ugroženih obitelji da razumiju dovoljno o svojem okruženju da bi mogli živjeti dostojanstveno, razviti stručna umijeća i komunicirati. Udruga želi okupljati i udruživati Hrvate koji žive u Sarajevskom kantonu s ciljem pomoći u rješavanju njihovih osnovnih potreba kao što su: čuvanje i njegovanje identiteta, ostvarenje svih općih ljudskih prava kao i prava proisteklih iz Zakona o konstitutivnosti naroda te djelovati na stvaranju uvjeta za ekonomski oporavak, a time i na zapošljavanje”, rekao je fra Mirko.

Zatim je predstavio trenutne projekte Udruge:

1. *Registar Hrvata u Sarajevu*: Cilj projekta je stvaranje jedinstvenog registra Hrvata u Kantonu Sarajevo koji će pored broja sadržavati i osnovne informacije o njihovom socijalnom statusu, potrebama i mogućnostima.

2. *Darujmo*: Cilj projekta je osigurati kvalitetnu kućnu njegu (medicinska i pomoć u kući) za 80 starih, napuštenih, bolesnih i nemoćnih Hrvata-katolika s područja Sarajevskog kantona.

4. *Mala škola*: Cilj projekta je omogućiti djeci dodatnu edukaciju te instrukcije koje će im pomoći u daljnjem obrazovanju.

5. *Bazar*: Cilj projekta je okupiti nezaposlene osobe, koje se bave izradom raznih rukotvorina, osigurati stolove na marketima i tako pomoći u prodaji.

Nakon prezentiranja Udruge fra Mirko Majdandžić i tajnica Violeta Trogrlić podijelili su zahvalnice zaslužnima za početak rada ove Udruge. Ovo lijepo druženje uljepšali su svojom pjesmom fra Mirko i njegovi tamburaši.

Kontakt:

Udruga Hrvatsko humanitarno društvo
Sarajevo-moj dom

Mobitel: +387 63 469 156
Adresa: Franjevačka 6, 71000 Sarajevo
e-mail: hhd.sarajevo.mojdom@gmail.com

Podaci za donaciju:
Transakcijski račun: Udruga "Hrvatsko humanitarno društvo Sarajevo-moj dom",
UniCredit Bank SARAJEVO:
3386902265738143

Devizni račun: UniCredit Bank SARAJEVO:
3386904865739529 EUR,

3386904865740208 HRK SWIFT:
UNCR BA 22, IBAN BA39

Hodočašće u Svetu zemlju

u povodu postavljanja mozaika Gospe Kondžilske ispred Bazilike Navještenja u Nazaretu

6. – 13. ožujka 2012.

6. ožujka, utorak: Zagreb - Tel Aviv - Nazaret

Sastanak u zagrebačkoj zračnoj luci i let u Tel Aviv. Navečer dolazak u Nazaret.

7. ožujka, srijeda: Nazaret - Haifa - Gora Karmel

Razgled bazilike, crkve sv. Josipa, sinagoge i crkve Marijinog izvora. Sv. misa u Bazilici navještenja u 11 sati. Nakon sv. mise postavljanje slike Gospe Kondžilske ispred crkve. Posjet brdu Karmelu, Iljinoj špilji u crkvi Gospe karmelske i samostanu *Stella maris*. Panoramski razgled Bahajskih vrtova.

8. ožujka, četvrtak: Nazaret - Brdo Blaženstava - Tabga – Kafarnaum - Galilejsko jezero - Kana Galilejska

Obilazak crkve čudesnog umnoženja kruha i riba, te posjet crkvi sv. Petra (crkva Petrova prvenstva) u istom mjestu. Posjet Kafarnaumu, razgled ostataka starog grada, sinagoge i Petrove kuće. Sv. misa na Brdu Blaženstava. Vožnja čamcem po Genezaretskom jezeru. Kana Galilejska. Obnova bračnih zavjeta.

9. ožujka, petak: Nazaret - Tabor - Jerihon - Mjesto Isusova krštenja - Jeruzalem

Brdo Tabor. Bazilika Preobraženja. Sv. misa. Nakon mise odlazak na rijeku Jordan, na mjesto Isusova krštenja. Razgled Jerihona, najstarijeg grada na svijetu. Zakejeva smokva, Brdo kušnje, te odlazak u Jeruzalem.

10. ožujka, subota: Jeruzalem – Maslinska gora – Cenacolo (Posljednja večera)

Crkva sv. Ane, ribnjak Bethesda. Maslinska gora: kapela Uzašašća, crkva Očenaša, crkva Dominus flevit (Gospodin je plakao), Crkva svih naroda (Maslinski vrt u kojem se Isus znojio krvavim znojem). Poslije ručka brdo Sion, crkva sv. Petra od pijetlova pijeva (Kai-fin dvor). Crkva Marijina usnuća, Cenacolo, mjesto Posljednje večere. Davidov grob. Sv. Misa.

11. ožujka, nedjelja: Jeruzalem – Betlehem – Ein Karim – Zid Plača (Zapadni zid hrama)

Betlehem. Pastirska polja, odlazak u stari dio grada. Bazilika Rođenja Isusova, špilja sv. Josipa i sv. Jeronima, bazilika sv. Katarine. Sv.

Misa. Nakon ručka Ein Karim, rodno mjesto Ivana Krstitelja. Crkve Marijina i Elizabetina susreta, te rođenja sv. Ivana Krstitelja. Posjet Zidu plača (Zapadni zid).

12. ožujka, ponedjeljak: Jeruzalem – Via dolorosa – Jerihon – Qumran – Mrtvo more

Križni put do Crkve Kristova groba (Via Dolorosa). Sv. misa u crkvi Kristova groba. Razgled Bazilike. Poslije ručka odlazak do Mrtvog mora, kupanje. Qumran, mjesto pronalaska biblijskih spisa s Mrtvog mora.

13. ožujka, utorak: Jeruzalem – Tel Aviv – Zagreb

Sv. misa u 5 sati na Kalvariji. Poslije doručka odlazak do zračne luke. Let u Zagreb.

CIJENA ARANŽMANA: 1.380,00 USD po osobi u 2-krevetnoj sobi;

djeca do 12 godina: 960 USD

Doplata za 1-krevetnu sobu: 345,00 USD

Doplata za prijevoz na relaciji: BiH – SPLIT – ZAGREB ili BiH - Zagreb (i natrag): 70,00 USD.

Cijena uključuje:

- prijevoz zrakoplovom na relaciji Zagreb – Tel Aviv – Zagreb, pristojbe u zračnim lukama;
- smještaj u hotelima na bazi polupansiona;
- 6 ručaka u restoranima na terenu koji posjećujemo;
- sve ulaznice za povijesne lokalitete, prijevoz taxi vozilima do Brda Tabor;
- stručnog vodiča i duhovnog pratitelja, te napojnice vozaču i lokalnom vodiču;
- vožnju brodom Galilejskim jezerom;
- putničko zdravstveno osiguranje.

Udruga Sveta zemlja, Čerin bb; 88265 Čerin, BiH;
www.svetazemlja.com; e-mail: mika.stojic@gmail.com

Tel. +387 36 650 126,

Faks: +387 36 650 156;

Mobitel: +387 63 324 323; +387 63 321 210

KALENDAR DOGAĐAJA*Subota 24. prosinca 2011.*

Badnji dan. Misa božićnog bdijenja u 19 sati. A u 24 sata, u ponoć, misa ponoćka koju će predvoditi dr. fra Mile Babić, dekan Franjevačke teologije u Sarajevu.

Nedjelja 25. prosinca 2011.

Božić, godišnja svetkovina rođenja Isusa iz Nazareta. Mise u našoj crkvi u 8, 9.30, 11, 12 i 18 sati.

Utorak 27. prosinca 2011.

Mala galerija sv. Ante. Svečanost otvorenja izložbe likovnih radova članova Napretkove likovne udruge u 19 sati.

Subota 31. prosinca 2011.

Završetak građanske godine. Stara godina. Mise u našoj crkvi u 7.30 i *misa zahvalnica* u 18 sati.

Nedjelja 1. siječnja 2012.

Nova godina. Mise u našoj crkvi u 8, 9.30, 11, 12 i 18 sati.

Petak 6. siječnja 2012.

Svetkovina Bogojavljenja ili Sveta Tri Kralja. Mise u našoj crkvi u 7.30, 11 i 18 sati.

Srijeda 18. siječnja 2012.

Početak *Svjetske molitvene osmine za jedinstvo kršćana*. Mise u našoj crkvi u 7.30 i 18 sati.

Četvrtak 2. veljače 2012.

Blagdan Prikazanja Gospodinova u hramu ili Svijećnica. Mise u našoj crkvi u 7.30, 11 i 18 sati.

Srijeda 22. veljače 2012.

Čista srijeda ili Pepelnica. Početak korizmenog vremena. Blagoslov pepela i obred pepeljanja. Mise u našoj crkvi u 7.30, 11 i 18 sati. Obvezatan post i nemrs.

MISE U NAŠOJ CRKVI

Nedjeljom: u 8, 9.30, 11, 12 i 18 sati.

Svaki utorak posvećen je sv. Anti i mise su uz pobožnost sv. Anti u 8 i 18 sati. Nakon večernje mise predavanje za studente i mladež te druženje u samostanskoj dvorani.

Radnim danom samostanska misa s jutarnjom je u 7.30 sati, te večernja misa u 18 sati.

Prije svake mise može se potražiti svećenika za ispovijed i uvijek dogovoriti vrijeme za duhovni razgovor.

U crkvi se tijekom godine održavaju brojni glazbeni koncerti, a samostanska *Mala galerija Sveti Anto* je otvorena za susrete raznih udruga, za održavanje različitih vjerskih i kulturnih priredbi, okruglih stolova i znanstvenih predavanja.

Tiskanje ovoga broja našega *Glasnika sv. Ante* pomogla je tiskara SUTON - Široki Brijeg Iskreno zahvaljujemo!

Nakladnik: Franjevački samostan sv. Ante, Sarajevo, Franjevačka 6
Tel: 033/236 107, fax: 033/236 108
E-mail: sv.anto@bih.net.ba
www.svantosarajevo.org
Glavni urednik: Marijan Karaula
Lektura: Ivo Pranjeković
Fotografija: Marijan Karaula
Grafički urednik: M.S. Štrika
Tisak: SUTON - Široki Brijeg

FRANJEVAČKA BOGOSLOVIJA

Borovi

Vječno su zeleni k'o da je proljeće!
Ispili su boju svježih morskih trava,
Uz brijeg se penju, otkud mjesec dolijeće,
Poneki na hrđi sunča se i spava.

Iz njihova rebra lađe se rađaju,
A mreže se bojom ponose od kore.
O, zar se igdje ptice slađe svadaju
Nego na tebi, crni naš bore?

Na Božić se šutke do sela dovuku...
Stari se k'o badnjaci uz žeravu griju.
A mladi se u srebro i zvijezde obuku
I s djecom se radosno nad jaslama smiju.

Rajmund Kupareo